

Advisory Notes

เกาะติดการแก้ปัญหาขาดดุลงบประมาณเรื้อรังของสหรัฐฯ หลัง Super Committee ล้มเหลว

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
1 ธันวาคม 2554

สถานะปัจจุบัน : เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2554 คณะกรรมการร่วมระหว่างพรรครีพับลิกันและพรรคเดโมแครตของสหรัฐฯ หรือ **Super Committee** แถลงการณ์ว่าไม่สามารถบรรลุข้อตกลงแผนลดยอดขาดดุลงบประมาณอย่างน้อย 1.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า หลังจากมีการเจรจากันนานเกือบ 3 เดือน ส่งผลให้ความชัดเจนในการแก้ปัญหาขาดดุลงบประมาณของสหรัฐฯ ล่าช้าออกไป สะท้อนถึงความขัดแย้งทางการเมืองที่รุนแรงระหว่างสองพรรคจนไม่สามารถร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของประเทศได้ ทั้งนี้ แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือชั้นนำทั้ง S&P, Moody's และ Fitch Ratings ยังคงยืนยันว่าจะไม่ปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือตราสารทางการเงินของสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2554 Fitch Ratings ประกาศปรับลด Outlook ตราสารทางการเงินของสหรัฐฯ จาก Stable เป็น Negative ซึ่งบ่งชี้ว่ามีโอกาสสูงที่พันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ จะถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือลงในช่วง 2 ปีข้างหน้า

เบื้องหลัง : Super Committee มีความคิดเห็นแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อฐานเสี่ยงของแต่ละฝ่าย กล่าวคือ

- **พรรครีพับลิกันสนับสนุนการปรับลดงบประมาณด้านสวัสดิการสังคม** แต่ไม่เห็นด้วยกับการปรับขึ้นอัตราภาษี โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้สูง ซึ่งเป็นฐานเสี่ยงสำคัญ รวมถึงการปรับลดงบประมาณด้านการทหารจำนวนมาก
- **พรรคเดโมแครตสนับสนุนการปรับลดงบประมาณด้านการทหาร** รวมทั้งการปรับขึ้นอัตราภาษี โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้สูง แต่ไม่เห็นด้วยกับการปรับลดงบประมาณด้านสวัสดิการสังคม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำซึ่งเป็นฐานเสี่ยงสำคัญ

ทั้งนี้ สถานการณ์ทางการเมืองของสหรัฐฯ ในขณะนี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผลการเจรจาล้มเหลว เนื่องจากทั้งสองพรรคการเมืองต่างพยายามรักษาฐานเสี่ยงของแต่ละฝ่าย เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบในการเลือกตั้งประธานาธิบดีและสมาชิกสภาองเกรสของสหรัฐฯ ที่จะมิขึ้นในเดือนพฤศจิกายน 2555

แนวโน้ม : จะเกิดอะไรขึ้นหลัง Super Committee ล้มเหลว?

- **การตัดงบประมาณโดยอัตโนมัติ (Sequestration)** หาก Super Committee ล้มเหลวตามกฎหมาย Budget Control Act of 2011 (BCA 2011) กำหนดให้ใช้กระบวนการตัดงบประมาณโดยอัตโนมัติ ซึ่งเป็นการปรับลดงบประมาณในวงกว้างที่จะกระทบกับงบประมาณของกระทรวงและหน่วยงานราชการหลัก ๆ เกือบทั้งหมดของสหรัฐฯ (ยกเว้นงบประมาณด้านการดูแลสุขภาพและประกันสังคม) ซึ่งก่อให้เกิดความกังวลจากความไม่แน่นอนในโครงการใช้จ่ายระยะยาวว่าจะถูกกระทบมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะกระทรวงกลาโหมของสหรัฐฯ ที่จะถูกตัดงบประมาณจำนวนมากจนอาจทำให้กองทัพต้องลดกำลังพลและปิดฐานทัพบางส่วน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในหลายรัฐที่มีฐานทัพตั้งอยู่
- **การไม่ต่ออายุมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ** โดยเฉพาะมาตรการที่กำลังจะหมดอายุลงในปี 2554 ทั้งการลดอัตราภาษีสวัสดิการสังคม และการให้เงินช่วยเหลือและเงินสวัสดิการแก่ผู้ว่างงานเพิ่มเติม ซึ่งจะกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2555

Budget Control Act of 2011 (BCA 2011)

เมื่อเดือนสิงหาคม 2554 สหรัฐฯ ได้ผ่านกฎหมาย BCA 2011 ที่กำหนดให้มีการปรับลดงบประมาณลงอย่างน้อย 2.1-2.4 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วง 10 ปีข้างหน้า ดังนี้

- **ตัดงบประมาณจำนวน 917 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ** จากรายจ่ายในโครงการตามแผนงานที่รัฐสภาอนุมัติเป็นรายปี (Discretionary Spending)
- **ตัดงบประมาณจำนวน 1.2-1.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ** โดยให้ Super Committee กำหนดแผนลดยอดขาดดุลงบประมาณสำหรับกระทรวงต่างๆ แต่หาก Super Committee ล้มเหลว ให้ใช้กระบวนการตัดงบประมาณโดยอัตโนมัติจำนวน 1.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยตัดงบประมาณด้านการทหารและงบประมาณที่ไม่ใช่ด้านการทหารในจำนวนเท่ากัน คือ 600 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเริ่มตั้งแต่นั้นปี 2556

ประเด็นที่ต้องจับตามอง : การตัดงบประมาณโดยอัตโนมัติ ... จะยับยั้งหน่อนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ

ความล้มเหลวของ Super Committee จนนำมาสู่กระบวนการตัดงบประมาณโดยอัตโนมัติในวงกว้าง จะยับยั้งหน่อนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ เนื่องจากไม่สามารถกำหนดเป้าหมายและคัดเลือกการตัดงบประมาณในโครงการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ต้องมีการปรับลดงบประมาณในส่วนที่ไม่ต้องการลง โดยเฉพาะในโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ ซึ่งทำให้โครงการดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะไม่ได้รับการต่ออายุ นอกจากนี้ รายละเอียดในการตัดงบประมาณสำหรับโครงการของแต่ละกระทรวงยังต้องรอความชัดเจนจากรัฐบาลชุดใหม่หลังการเลือกตั้งไปปลายปี 2555 อีกทั้งการปรับลดงบประมาณด้านการทหารจำนวนมากมีแนวโน้มที่จะถูกคัดค้านอย่างหนักจากสมาชิกรีพับลิกันและอาจนำไปสู่การการผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขในการลดยอดขาดดุลงบประมาณ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนทำให้การเดินหน้าตามแผนดังกล่าวล่าช้าออกไป อีกทั้งหากสหรัฐฯ ไม่สามารถปรับลดยอดขาดดุลงบประมาณได้ตามเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดก็มีความเสี่ยงที่จะถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือตราสารทางการเงินลง ทั้งนี้ การแก้ปัญหาขาดดุลงบประมาณของสหรัฐฯ ด้วยการตัดงบประมาณโดยอัตโนมัติเป็นประเด็นที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เนื่องจากวิธีการดังกล่าวจะกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ อันเป็นตลาดส่งออกสำคัญตลาดหนึ่งของไทย

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด